

Βασικές οδηγίες για τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας

Βασικές οδηγίες για τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας

- 1. Κατανόηση του θέματος
- 2. Αναζήτηση βιβλιογραφίας
- 3. Αναπτύξτε την απάντησή σας με δικά σας λόγια και με δομημένο τρόπο
- 4. Στοιχεία της παρουσίασης
- 5. Παρουσίαση των βιβλιογραφικών πηγών

1. Κατανόηση του θέματος

- Καταρχήν προτού ξεκινήσετε τη βιβλιογραφική έρευνα πρέπει να καταλάβετε ακριβώς το τι ζητά το θέμα.
- Δύο τύποι θεμάτων: **θεωρητικά** ή **ερευνητικά**.
- Η **θεωρητική** εργασία αντιμετωπίζει ένα αφηρημένο πρόβλημα που μπορεί να έχει γίνει λίγο έως πολύ αντικείμενο στοχασμού
- Η **ερευνητική** εργασία πραγματεύεται ένα θέμα το οποίο στην ουσία κατασκευάζετε εσείς από πρωτογενείς (ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, παρατήρηση, συζήτηση, πείραμα) ή δευτερογενείς πηγές (δημοσιεύματα στον τύπο, στοιχεία οργανισμών, κ.α.)

2. Αναζήτηση βιβλιογραφίας

- **Προτεινόμενα Συγγράμματα**

- α) Σημαντική πηγή βιβλιογραφίας είναι τα άρθρα, τα κεφάλαια βιβλίων και τα βιβλία, το επιστημονικό σύγγραμμα που διανέμεται για κάθε μάθημα κλπ.
- β) Οι συγγραφείς των βιβλίων, κεφαλαίων και άρθρων που προτείνονται για κάθε μάθημα αναφέρονται σε άλλους συγγραφείς, προκειμένου να στηρίξουν τα επιχειρήματά τους ή να διαφωνήσουν μαζί τους. Η βιβλιογραφία που αναφέρεται στα άρθρα, κεφάλαια και βιβλία αποτελούν μια δεύτερη πηγή γνώσης.

- **Προσωπική Έρευνα**

3. Αναπτύξτε την απάντησή σας με δικά σας λόγια και με δομημένο τρόπο

- **Θεμελιακή αρχή να αναπτύξετε την εργασία σας με δικά σας λόγια** και όχι επαναλαμβάνοντας εκφράσεις, παραγράφους ή προτάσεις που είναι ήδη διατυπωμένες στη βιβλιογραφία.
- Χρησιμοποιήστε τα επιχειρήματά σας και τις σκέψεις σας με δομημένο τρόπο. Διαιρείτε την εργασία σας σε **ενότητες** και μικρές υποενότητες θέτοντας κατάλληλο **τίτλο** σε καθεμία.
- Κάθε ενότητα και υποενότητα πρέπει να έχει περιεχόμενο που:
 - α) να αντιστοιχεί στον τίτλο της ενότητας ή υποενότητας,
 - β) να μην επικαλύπτεται με εκείνο των άλλων ενοτήτων και υποενοτήτων,
 - γ) να συνδέεται και να μην αντιφάσκει με το περιεχόμενο των ενότητων-υποενοτήτων που προηγούνται ή έπονται.

4. Στοιχεία της παρουσίασης (1/2)

- **Ως προς το περιεχόμενο**

- α) Διατυπώνετε τις σκέψεις σας με τρόπο κατά το δυνατόν απλό, κατανοητό.
- β) Κάντε έναν προσεκτικό και σαφή σχεδιασμό της εργασίας σας πριν τη γράψετε.
- γ) Στο τέλος ή στην αρχή κάθε εργασίας σκόπιμο είναι να υπάρχει σύνοψη (μια παράγραφος), καθώς και η σχετική βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε στο κείμενό σας.
- δ) Κάντε πιο εύγλωττο το κείμενό σας με σχήματα και γραφήματα, καθώς και επεξηγηματικούς τυπογραφικούς δείκτες (bold, bullets, italics) όπου κρίνεται ότι χρειάζεται.
- ε) **Εάν θέλετε να προσθέσετε τις σκέψεις άλλου συγγραφέα, μπορείτε να το κάνετε αναφέροντας ταυτόχρονα το όνομα του και τη βιβλιογραφική πηγή τόσο μέσα**
- στ) Προσοχή στη σύνταξη και την ορθογραφία της εργασίας σας.

4. Στοιχεία της παρουσίασης (2/2)

- *Ως προς την εμφάνιση των εργασιών*

α) Χρησιμοποιείτε φύλλα χαρτιού A4 για να γράφετε τις εργασίες σας αφήνοντας περιθώρια μεταξύ των ενοτήτων και υποενοτήτων κάθε εργασίας. Το κείμενο θα είναι σε γραμματοσειρά Times New Roman, μέγεθος χαρακτήρων 12, με πλήρη στοίχιση και μονό διάστιχο. Επιλέξτε Περιθώρια ως εξής:

- Πάνω: 2,5 cm - Κάτω: 2,5 cm, Δεξιά: 2,5 cm - Αριστερά: 2, cm, Βιβλιοδεσίας: 0 cm, Κεφαλίδα: 0 cm, Υποσέλιδο: 0 cm

β) Το κείμενό σας να είναι δακτυλογραφημένο.

γ) Αριθμείτε τις σελίδες της εργασίας σας.

5. Παρουσίαση των βιβλιογραφικών πηγών (1/4)

- Οι βιβλιογραφικές αναφορές είναι **ιδιαίτερα σημαντικές** για την παρουσίαση της γραπτής εργασίας.
- Σημαντικό να αποκτήσετε τη συνήθεια να παρουσιάζετε πλήρεις και ακριβείς τις βιβλιογραφικές αναφορές.
- Όταν αναφέρεστε σε μία συγκεκριμένη θέση και άποψη, την οποία βρήκατε σ' ένα από τα βιβλία στα οποία ανατρέξατε ή **όταν ακόμη παραθέτετε αυτούσιο ένα απόσπασμα από ένα άλλο σύγγραμμα, τότε είναι ανάγκη να κάνετε ειδική αναφορά στις σελίδες** απ' όπου αντλήσατε το συγκεκριμένο απόσπασμα.
- Ακολουθούν αναλυτικές οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που θα ακολουθήσετε, προκειμένου να εφαρμόσετε για την παράθεση των βιβλιογραφικών αναφορών.

5. Παρουσίαση των βιβλιογραφικών πηγών (2/4)

σύστημα
Πανεπιστημίου
του Χάρβαρντ

- Πώς να παρουσιάζετε τα βιβλία

Αναφορά μέσα στην εργασία		Παρουσίαση της πηγής στη βιβλιογραφία
Όταν πρόκειται για έναν μόνο συγγραφέα	(Levy, 1995)	Levy, P. (1995), <i>Qu'est-ce que le virtuel ?</i> Paris: Editions de la Découverte.
Όταν πρόκειται για δύο συγγραφείς	(Ζαϊμάκης & Καλλινικάκη, 2004)	Ζαϊμάκης, Γ. & Καλλινικάκη, Θ. (2004), <i>Τοπικός χώρος και πολυπολιτισμικότητα</i> , Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
Όταν πρόκειται για περισσότερους των δύο συγγραφέων	(Baron et al., 2000)	Baron, G.-L., Bruillard, E. et Lévy, J.-F., [dir] (2000), <i>Les technologies dans la classe. De l'innovation à l'intégration</i> , Paris: INRP.
Όταν πρόκειται για ένα κεφάλαιο γραμμένο από ένα συγγραφέα σε μία έντυπη συλλογή	(Sifaki, 2006)	Sifaki, E., (2006), Cinema goes to war: the German film policy in Greece during the Occupation, in D. Welch, R. Vande-Winkel (Eds), <i>Cinema and the Swastika. The international expansion of third Reich Cinema (1933-1945)</i> , London: Macmillan/Palgrave.

5. Παρουσίαση των βιβλιογραφικών πηγών (3/4)

σύστημα
Πανεπιστημίου
του Χάρβαρντ

- Πώς να παρουσιάζετε τα άρθρα που είναι δημοσιευμένα σε επιστημονικά περιοδικά

Αναφορά μέσα στην εργασία	Παρουσίαση της πηγής στη βιβλιογραφία
(Beaudouin et Velkovska 1999)	Beaudouin, V. et Velkovska, J. (1999), Construction d'un espace de communication sur Internet, <i>Réseaux</i> , Vol.17, N°97, pp.121-177. Beaudouin, V. et Velkovska, J. (1999), Construction d'un espace de communication sur Internet, <i>Réseaux</i> , 17, 97, 121-177.

- Πώς να παρουσιάζετε πηγές από το διαδίκτυο

Αναφορά μέσα στην εργασία	Παρουσίαση της πηγής στη βιβλιογραφία
(Wolff, 1999)	Wolff, J. (1999), <i>Cultural Studies and the Sociology of Culture</i> , Invisible culture: an electronic journal for visual studies, in http://www.rochester.edu/in_visible_culture/issue1/wolff/ (last access 14/08/2007)

5. Παρουσίαση των βιβλιογραφικών πηγών (4/4)

- Μέσα στο κείμενο οι πηγές μπορούν να παρουσιαστούν και με ένα **διαφορετικό σύστημα** μ' ένα αριθμό μέσα σε αγκύλες [3] και στη βιβλιογραφία θα πρέπει να προταθεί ο αριθμός αυτός πριν από τη σχετική πηγή σύμφωνα με αυτά που αναφέραμε προηγουμένως ή με μικρές τροποποιήσεις.
- Στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει αλφαβητική σειρά παρουσίασης της βιβλιογραφίας αλλά αριθμητική με βάση την πηγή που έχει πρωτοαναφερθεί μέσα στο κείμενο.

π.χ.

[1] Volery, T. & Lord, D., Critical success factors in online education, *The International Journal of Educational Management*, Vol.14, No.5, pp.216-223, 2000.

[2] Tallent-Runnels, M., Thomas, J., Lan, W. & Cooper, S., Teaching Courses Online: A Review of the Research, *Review of Educational Research*, Vol.76, No1, pp.93-135, 2006.

Γιατί γράφουμε εργασίες;

Για να περάσω
το μάθημα!

- Η συγγραφή εργασιών δίνει στο/η φοιτητή/τρια την ευκαιρία να:
 - εντοπίσει ένα συγκεκριμένο θέμα,
 - συγκεντρώνουμε στοιχεία σχετικά με το θέμα,
 - εξερευνήσει μια συγκεκριμένη θεματική σε βάθος και να επιλέξει το σχετικό υλικό,
 - οργανώσει αυτά τα στοιχεία,
 - επανεξετάσει το θέμα από πρώτο χέρι στο φως των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν αναλύοντας θεωρίες και έννοιες και αξιολογώντας επιχειρήματα,
 - δώσει οργανική μορφή σε όλους τους προηγούμενους συλλογισμούς,
 - εκφράσει και να υποστηρίξει προσωπικές απόψεις και ιδέες,
 - προσπαθήσει ώστε να καταλάβουν οι αναγνώστες τι θέλαμε να πούμε και να είναι σε θέση να ανατρέξουν αν χρειαστεί στα ίδια στοιχεία προκειμένου να συνεχίσουν το θέμα (προοπτικές)

Εμπειρία μεθοδικής εργασίας (Uberto Eco)

- «Ο τρόπος με τον οποίο θα δουλέψουμε στα πράγματα που ξέρουμε εξαρτάται πάντα από τον τρόπο με τον οποίο αναζητήσαμε πράγματα που δεν τα ξέραμε»

<http://www.themodernword.com/eco/>

Οργάνωση του υλικού

- Όλες οι εργασίες χρειάζονται μια λογική και συγκροτημένη δομή. Ένα σχέδιο ανάπτυξης της εργασίας μπορεί να φανεί ιδιαίτερα χρήσιμο.
- Ένας τρόπος είναι να κάνει κάποιος μια λίστα με τα βασικά επιχειρήματα ή θέματα που θέλει να αναπτύξει, να σημειώσει τα κύρια σημεία με λέξεις ή σύντομες φράσεις και στη συνέχεια να οργανώσει αυτές τις σημειώσεις κάτω από τίτλους και υπότιτλους.
- Ένας άλλος τρόπος είναι η χρήση δελτίων (καρτέλες δηλαδή) στις οποίες αναγράφονται τα βασικά σημεία της επιχειρηματολογίας ή οι βασικές έννοιες ή τα θέματα.
- Άλλη μέθοδος είναι η δημιουργία διαγραμμάτων (σχεδίων) που επιτρέπουν και πάλι να σχεδιαστεί μια δομή η οποία θα διευκολύνει τη γραφή της εργασίας.
- Ο καθένας εντοπίζει τη δική του μέθοδο εργασίας.

Γενική δομή της εργασίας (1/2)

- *** ΤΙΤΛΟΣ – ΠΕΡΙΛΗΨΗ**

- *** ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

- Προσπαθώ να αποσπάσω την προσοχή και το ενδιαφέρον του αναγνώστη πάνω στο θέμα
- Γράφω κάποια αρχικά σχόλια για το θέμα που θα αναπτύξω και τη σημασία του
- Αναφέρω σύντομα τα βασικά μέρη που περιλαμβάνει η εργασία
- Εξηγώ το θέμα που πρόκειται να αναλύσω, εξηγώ τους στόχους, υπογραμμίζω από ποια πλευρά θα προσεγγίσω το θέμα, θέτω τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα και τις υποθέσεις μου
- Αναφέρω τα βασικά μεθοδολογικά εργαλεία της έρευνας καθώς και τα κριτήρια επιλογή τους

- ***ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ**

- Αναλύω τα επιχειρήματά μου τα οποία βασίζω σε αποδεικτικά στοιχεία τα οποία επίσης περιλαμβάνω μέσα από τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας (ιστορικά στοιχεία, ορισμοί, θεωρίες κλπ.)
- Τί πιστεύω, ποια είναι η γνώμη μου πάνω στο θέμα

Γενική δομή της εργασίας (2/2)

● *ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Αναφορά στα αποτελέσματα της έρευνας και στη συνεισφορά της εργασίας στο πεδίο
- Αναφορά και ερμηνεία των σημείων των αποτελεσμάτων αλλά και στη σημασία του θέματος
- Επιβεβαιώνουμε ότι απαντήσαμε στα ερωτήματά του τίτλου
- Συνοψίζω και τονίζω στον αναγνώστη τα ζητήματα που έχουν συζητηθεί
- Παρουσιάζω μια συνολική εκτίμηση, ή αποτίμηση, του θέματος με βάση όλα όσα έχω διαβάσει
- Αναφέρω τις προοπτικές για μελλοντικές έρευνες

● *ΑΝΑΦΟΡΕΣ/ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΕ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

- Για ευκολία μπορώ να κάνω το διαχωρισμό σε ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Κριτήρια μιας καλής εργασίας – Βασικές παρατηρήσεις

- Έχεις απαντήσει στην ερώτηση όπως είναι διατυπωμένη στον τίτλο της εργασίας;
- Υπάρχει συνοχή στα επιχειρήματά σου;
- Η εργασία είναι γραμμένη με αντικειμενικό, αναλυτικό στυλ, με σωστή χρήση αποδείξεων (στοιχείων)
- Είναι η εργασία καλογραμμένη (κατανοητή, εύκολη στην ανάγνωση;)
- Υπάρχουν επαρκείς αναφορές στη βιβλιογραφία;

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Δεν παραθέτω λίστες με τυχαία σειρά αλλά γράφω σε κείμενο συνεχές και οργανωμένο.
- Είναι καλό να αναφέρω κάποια ενδιαφέροντα παραδείγματα (κάτι που διάβασα στην εφημερίδα, σε ένα περιοδικό, προσωπική εμπειρία).

Ο λόγος σε εσάς!

